

Impresum

Internet:
http://www.pazu.si

e-mail:
pazu@pazu.si

ISSN 2350-6113

Naslov publikacije:
POMURSKA OBZORJA

Letnik	Leto	Številka
5	2018	9

Izdajatelj:
Združenje Pomurska akademsko
znanstvena unija

Uredništvo:
Odgovorni urednik
pom. akad. dr. Mitja Slavinec

Glavni urednik
pom. akad. dr. Milan Svetec

Tehnični urednik
Zoran Wolf

Uredniški svet:
pom. akad. dr. Damir Josipovič
pom. akad. dr. Albina Nečak Lük
pom. akad. dr. Vesna Kondrič Horvat
pom. akad. dr. Darja Senčur-Peček
pom. akad. dr. Mitja Lainščak
pom. akad. dr. Mirjam Sepesy Maučec
pom. akad. dr. Rafael Mihalič
akad. pom. akad. dr. Igor Emri

Oblikovanje naslovnice:
prof. dr. Tilen Žbona

Fotografija na naslovnici:
Murska Sobota-grad ponoči
Foto: Tadej Kirinčič

Tisk:
Tiskarna aiP Praprotnik d.o.o.
Tavčarjeva ulica 14, Čermelavci

Naslov izdajatelja in uredništva:
PAZU – Uredništvo revije Pomurska obzorja
Lendavska ulica 5a, 9000 Murska Sobota

Datum natasa:
Maj 2018

Naklada:
200 izvodov

Revija Pomurska obzorja izhaja dvakrat letno.

Revija je brezplačna.

Vabilo k razmisleku za nove ideje

Peti letnik Pomurskih obzorij nam v deveti številki predstavlja štiri zanimive članke s predavanj, na letni konferenci Pomurske akademije. Plenum konference je bil posvečen preminulemu častnemu članu PAZU, akad. pom. akad. dr. Antonu Vratuši, v nadaljevanju pa je bilo predstavljenih skoraj 40 prispevkov iz vseh področij, ki jih gojijo naše članice in člani.

V pričujoči številki objavljamo dva članka s področja medicine in dva s področja tehnike. Pom. akad. dr. Alenka Erjavec Škerget nam na zanimiv način predstavlja enega najpomembnejših kromosomov človeškega, pa tudi siceršnjega genoma, kromosom X. Morda se komu zdi ocena o pomenu tega kromosoma pretirana, vendar ker uravnava uravnovešenost spolov, brez česar pa ni naravne reprodukcije, imajo kakršnekoli anomalije prav na tem kromosomu izjemen pomen za preživetje človeške vrste. Članek je zaradi tega toliko bolj zanimiv in tudi napisan na zelo berljiv način. Hkrati pa se tudi veselimo že napovedanega nadaljevanja o kromosomu Y.

Prav tako članek s področja medicine je prispevala pom. akad. dr. Cvetka Grašič Kuhar. Njeno raziskovalno področje je ena najhujših bolezni sodobnega sveta, to je rak. Tokrat se je osredotočila na rak v času nosečnosti, kar je pri bodoči materi povezano, ne le z odločitvami za lastno življenje, ampak tudi z življenjem zarodka. Prav gotovo izjemna preizkušnja za vsakega, ki pa na srečo ni prav pogosta in praviloma zdravljenje nima kritičnih stranskih učinkov.

Pom. akad. dr. Mirjam Sepesy Maučec v svojem prispevku obravnavala strojno prevajanje, tokrat se je dotaknila metrike pri vrednotenju prevodov. Strojno prevajanje je zagotovo eden pomembnih pripomočkov, ki nam bodo v prihodnje olajšali globalno komunikacijo. Uporabnost strojnega prevajanja pa je odvisna predvsem od kakovosti strojnih prevodov in potrebnega časa za sprejemljivo kakovost prevoda. Avtorico je zanimalo še, kakšni so načini vrednotenja strojnih prevodov in v kolikšni meri so lahko v pomoč in korist pri klasičnih prevajalskih postopkih.

Zadnji članek v tej številki Pomurskih obzorij je tudi najbolj interdisciplinaren. Pom. akad. dr. Iztok Palčič v njem predstavlja ustvarjanje vrednosti v slovenskih podjetjih, pri čemer posebej izpostavlja pomen različnih faz, še posebej raziskav in razvoja. Prav ta faza je ena najpomembnejših za večanje dodane vrednosti v podjetjih, saj je dobiček v neposredni povezavi z deležem znanja in sodobnih tehnologij v proizvodnem procesu. Zanimiva je tudi primerjava in vpliv na ustvarjeno vrednost glede na to, koliko raziskav in razvoja ustvarjajo podjetja sama in koliko je tistega, ki ga zgolj povzemajo od drugih.

Vsi članki so zelo aktualni in kot taki naj ne bodo zgolj zanimivo branje, ampak tudi spodbuda k lastnemu razmisleku in generator morebitnih novih idej pri lastnem raziskovalnem in razvojnem delu.

pom. akad. dr. Mitja Slavinec,
odgovorni urednik